

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2026

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 36 bladsye.

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN		
Beantwoord slegs EEN vraag.		
VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. <i>Kringe in 'n Bos</i>	35	4
2. <i>Die Ongelooflike Avonture van Hanna Hoekom</i>	35	7
3. <i>Meeulanders</i>	35	11
4. <i>Lien se Lankstaanskoene</i>	35	14
AFDELING B: DRAMA		
Beantwoord slegs EEN vraag.		
5. <i>Poppie – Die Drama</i>	35	19
6. <i>Paljas</i>	35	22
7. <i>Fiela se Kind – Die Drama</i>	35	25
AFDELING C: KORTVERHALE		
Beantwoord vrae oor AL TWEE kortverhale.		
8.1 <i>"Two-step in die Moederstad"</i>	18	30
EN		
8.2 <i>"Kringloop"</i>	17	31
AFDELING D: GEDIGTE		
Beantwoord vrae oor AL TWEE gedigte.		
9.1 <i>"Dans van die reën"</i>	18	34
EN		
9.2 <i>"Die hardloper"</i>	17	35

NASIENRIGLYNE

- As 'n kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien net TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As 'n kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die nasienriglyne nagesien.
- As 'n spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd beskou. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou. Indien die woord 'n dialekvorm is, word dit aanvaar.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepeenaliseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As 'n kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar 'n vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.
- Indien die kandidaat antwoorde met Engelse woorde in gee, druk die Engelse woorde toe en kyk of dit die antwoord beïnvloed. Indien nie, sien die antwoord na. 'n Uitsondering is die Engelse terminologie of woordeskat in die voorgeskrewe werke.
- Indien vergelyking, innerlike konflik, kontras, ooreenkoms, verskil, ironie, verband of verandering gevra word, verdien die kandidaat 1 punt indien slegs een kant gestel word en 2 punte indien albei kante gestel word. Indien die kandidaat se antwoord die verskil na beide kante omskryf, m.a.w. die een antwoord sluit beide kante in, word 2 punte toegeken.
- Indien 'n verduideliking gevra word, moet die denkprosesse van die kandidaat gevolg word om te bepaal of die antwoord gegee is. Moenie slegs die eerste sin nasien nie. Indien 'n feitefout die argument beïnvloed of omvergooi, word daar nie verder gelees nie. Indien die feitefout onbenullig is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie.
- By aanhalings moet opdragte uitgevoer word, byvoorbeeld EEN WOORD beteken slegs een woord. Dit kan uitgelig word (aanhalingstekens, hoofletters, geglim, onderstreep).
- Indien die kandidaat twee of meer feite moet gee, kan dit in ('n) sin(ne) of met kolpunte gegee word. Sien eerste twee feite na ongeag horisontaal of vertikaal.

AFDELING A: ROMAN**VRAAG 1: KRINGE IN 'N BOS – Dalene Matthee**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	lees	1
1.1.2	houtkopers	1
1.1.3	MacDonald	1
1.1.4	Homtini	1
1.2	• Hy het 'n betaalde liksens gehad. • Hy het die reg gehad om te kap. • Die Goewerment sou nie almal kon dophou/beheer nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.3.1	herhaling	1
1.3.2	Saul ... • was vasberade om sy pa te laat verstaan dat hy nie die boom gaan afkap nie. • het teen sy pa in opstand gekom. • het besluit om nie iets te doen wat teen sy wil/hart is nie. • het sy hart gevolg omdat hy gedink het dat bome kan voel. • het 'n onbeheerbare koppigheid in hom gehad. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.4	Saul het ... • sy ouerhuis/familie/die Bos verlaat. • in die dorp gaan bly. • by MacDonald begin werk. • in MacDonald se skuur gaan bly. • 'n seer lyf gehad waar die assegaai hom getref het. • vir die eerste keer die see gesien. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.5	B/aggressief	1
1.6	Saul ... • het geleer om vir homself op te staan. • het geweier om die Bos te vernietig/die kalender af te kap. • wou nie bome afkap wat nie die stempel dra nie. • wou nie deel van die skewe sirkel wees nie. • het gaan goud delf, want dit behoort aan die Bos (mense). • het ryk geword (sonder om die Bos te vernietig). • was selfonderhoudend. • het besluit om die Bos nie finaal te verlaat nie. • het 'n houtkoper geword. • het 'n meubelmaker geword. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2

1.7	Joram ... - wou nie die dokter laat kom nie, want hy verkies tant Martjie se boerate. - het verag dat sy kinders dinge moes doen soos toe hy grootgeword het/in sy voetspore volg. - het geglo die Bos was daar vir hulle oorlewing/gewin (bv. olifante is vir ivoor geskiet en om die lewer te eet/bome is afgekap as dit nodig was/seldsame bloubokkies is gejag, ens.). - wou nie nuwe idees aanvaar nie (bv. die bloubokkie se gal wat nie in sy kop sit nie/die goudneerslag wat hulle ryk kan maak, ens.). - het geweier om van houtkapper na goudelwer te verander. - het geweier dat hulle op Sondae werk. - het geglo die kinders moet saam met hom in die span werk. - het dit by sy voorouers geleer. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.8	Ek kan dit verstaan, want ... - ek het ook al my broer teen my pa beskerm. - ek het ook al aangebied om iets te doen wat hy nie wou doen nie. - soms doen ek ook dinge om die vrede te bewaar. - ek hou ook nie van konflik/ongelukkigheid nie. - die werk moet tog gedoen word. - Jozef het gesien dat Saul hulp nodig het. - Jozef was ouer en het alles gedoen wat sy pa gesê het. - Jozef het nog nooit sy pa getart/bevraagteken nie/kon sien dat sy pa bloedig kwaad is/geweet dat sy pa kwaai/koppig was. - Jozef was bang vir sy pa en wou net die stryery stop. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.9	Dit laat my goed voel, want ... - Saul wys hy is 'n individu wat self sy keuses sal maak. - hy wys hy is 'n leier en nie 'n volgeling nie. - dit wys hy dink oor dinge voordat hy optree. - Saul leef volgens/staan by dit waarin hy glo/wat reg is. - hy is selfgeldend. - Saul het die Bos vir die nageslag beskerm. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.10.1	E/het vir <i>goodfors</i> gaan smeek.	1
1.10.2	D/het geld uit die Bosmense gemaak.	1
1.10.3	A/het onder moeilike omstandighede vir arm kinders gaan skoolhou.	1
1.10.4	C/het nooit teen sy mense gedraai nie.	1
1.11	- Jozef het vir Terblans gevra om Oupoot te skiet. - Maska het Saul op die <i>Pictor</i> besoek. - Saul het vir Maska gevra om sy geweer te leen. - Saul het vir Maska gesê om vir Kate te gaan roep. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)	1 1 1 1

1.12	Stopforth/Iemand het vir Oupoot geskiet.	1
1.13.1	weet Saul praat die waarheid	1
1.13.2	Jozef het erken dat hy ... • Saul gehaat het. • nie die moed gehad het om die bloubokkie se kop oop te kap nie. • te bang was om teen sy pa se wil/woord te gaan. • self besef het dat dinge tussen hulle nie so kon aangaan nie. • liever in sy pa se voetspore wou volg (en nie wou verander nie). • jaloers was op Saul wat dinge bevraagteken het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 1.13.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 1.13.2 te verdien.)</i>	1
1.14.1	vooordeel	1
1.14.2	• Jozef kon Saul blameer vir alles wat in die Bos verkeerd gegaan het. • Jozef het geglo dat Saul ... ○ vir die boswagter vertel het waar hulle gekap het. ○ op hulle gespioeneer het. ○ die Bosmense verrai het (bv. oor die ivoor wat onder die hout weggesteek is). ○ moeilikheid kom maak het met sy praatjies oor goud in die Bos. ○ hulle skade wou berokken as hy oor die beskerming van die Bos gepraat het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.15	B/die Bos heeltemal uitgeroei sal word.	1
1.16.1	• Almal wat die Bos vernietig • Houtkappers • Houtkopers • Delwers <i>(Enige EEN)</i>	1
1.16.2	• Die Bos sal oor 'n aantal jare uitgeroei wees. • Mense sal die Bos vernietig/al die plante/bome uitkap. • Daar sal niks van die Bos oorbly nie. • Daar sal net onbruikbare bos oorbly. • Die houtkappers sal almal sonder werk wees/geen toekoms hê nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.17	Saul ... • wou vir Stopforth 'n prys vir Oupoot se tande aanbied. • het gesweer dat geen deel van Oupoot die Bos sou verlaat nie. • sou nie toelaat dat Freek Oupoot se tande koop nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

1.18	- Saul lug sy bekommernisse teenoor Jozef (al wil Jozef dit nie hoor nie). - Saul wys Jozef pertinent op sekere dinge (al dink Jozef dis nie Saul se saak nie). - Saul wys Jozef daarop dat sy kinders se toekoms op die spel is (al dink Jozef sy kinders het niks met Saul te doen nie). - Saul sê duidelik vir Jozef dat sy kinders 'n donker toekoms sal hê/altyd gelapte klere sal dra/vir min geld sal moet werk/ongeleetterd sal bly/vir altyd by sal moet swaai. - Saul beklemtoon dat daar later geen bome sal wees om te kap nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.19	Saul het ... - uitgevind dat die Bosmense liegstories glo/nie alles weet nie. - besluit om 'n pad te stap wat iewers gaan uitkom. - ander dinge geleer toe hy by MacDonald gaan werk het, bv. die skewe sirkel/die uitbuiting van die Bosmense/die houtbedryf, ens. - uitgevind dat hy en Oupoot altyd die skuld vir alles sou kry. - uitgevind dat daar goud in die Bos is. - leer goud delf. - ryk geword. - deel geword van die sosiale kringe van Knysna/Engels geleer. - nie toegelaat dat die stigma van "all woodcutters are wild and dirty" sy toekoms bepaal nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
1.20	- Vir Saul was dit sy verantwoordelikheid om die Bos en sy mense te beskerm. - Saul het verskeie kringe in die Bos geloop, bv. vir Arend gaan haal en sy pa om verskoning gaan vra. - Saul het 'n kring deur die Bos voltooi deur weg te gaan en weer terug te kom. - Saul kon nie toelaat dat iemand anders/Terblans sy dierbroer/Oupoot skiet nie. - Oupoot het vir Saul kringe deur die Bos laat loop om die vernietiging te sien. - Saul kon nie die Bos sonder 'n beskermmer laat nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 2: DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM – Marita van der Vyver

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Mana	1
2.1.2	Tafelberg	1
2.1.3	vyftiende	1
2.1.4	geverf/geskilder/geteken	1

2.2.1	'n aanname	1
2.2.2	- Almal het geweet Margot was 'n aktrise in Hollywood. - Beyers het gesê sy is 'n "glamour queen". - Hanna het by Beyers gehoor sy het die houding van 'n koningin. - Beyers het gesê Margot doen nie huishoudelike takies nie. - Yann het gesê sy wil 'n "entrance" maak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.3	- Margot het Amos agtergelaat/by Beyers gelos toe hy net drie jaar oud was. - Sy het in Amerika gewoon/gewerk. - Sy het nie gereeld Suid-Afrika toe gekom nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.4	- Hanna wou gehad het Sharon moes vroeër kom as wat beplan was. - Hanna wou Sharon daar gehad het voor Gavin opgedaag het. - Hanna wou versterkings hê voor Gavin se opwagting. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.5.1	voel dat hy nie raakgesien word nie	1
2.5.2	- Sy ma het te lank saam met Amos in die motor gesit. - Sy ma het te veel tyd/aandag aan Amos gegee. - Mana het vergeet dat Yann haar ook gemis het/net so lanklaas gesien het/ook nie kon wag om haar te sien nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 2.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 2.5.2 te verdien.)</i>	1
2.6	C/sarkasties	1
2.7	Hanna het geleer om ... - saam met die gesin te werk/huistake te deel. - saam pret te hê/pret te hê met min dinge om haar/ten spyte van die omstandighede. 'n klein ruimte met die ander mense te deel. - met min materiële dinge klaar te kom. - tevrede te wees met eenvoudige omstandighede. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
2.8	Mana het ... - Beyers se kinders help grootmaak. - Amos aangesê om droë klere te gaan aantrek (sodat hy nie siek word nie). - Amos jammer gekry omdat hy sy ma so lanklaas gesien het. - vir Amos Milo aangebied. - vir Margot iets te drinke aangebied. - vir Gavin van Beyers se klere aangebied. - al die vreemdelinge met liefde/geduld in die huis verwelkom. - begrip gehad vir Margot wat haar kinders so min gesien het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

2.9.1	B/het nie aandag aan voorkoms gegee tydens Ditjie se geboorte nie.	1
2.9.2	C/het maklik met kinders oor die weg gekom.	1
2.9.3	E/het maar gaan help, sodat almal gerus kon voel.	1
2.9.4	A/het hartseer gevoel omdat sy ma nie gedoen het wat sy gesê het sy sou doen nie.	1
2.10	- Yann het die helikopter se aandag met 'n rooi vlag getrek. - Margot het belowe om by haar kinders in die Kaap te gaan kuier. - Margot is saam met Mana-hulle in die helikopter weg. - Hanna het besluit sy het nie meer vir Fabienne in haar lewe nodig nie. <i>(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
2.11.1	- Hanna se gesin - Hanna se gesin en Margot/die <i>queen</i> - Mana, Beyers, die kinders en Margot - Almal wat reeds op die berg was <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.11.2	- Hy het nie van hulle uitrustings/kleredrag gehou nie. - Hulle dra verskillende lae klere (wat nie by sy styl pas nie). - Hulle dra klere wat glad nie bymekaar pas nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.12	Hy het vir haar 'n (eenvoudige swart/cashmere) trui gegee.	1
2.13	D/nie wou wys dat sy dink dit is snaaks nie	1
2.14.1	klanknabootsing	1
2.14.2	- Dit is die klank/geluid wat hulle gehoor het toe Gavin die huis binne val. - Gavin het so hard geval toe hy by die huis ingekom het, dat almal dit gehoor het. - Almal kon hoor hoe hard hy by die huis ingekom het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.15	Sharon ... - het op die goeie/positiewe dinge gefokus (en so my aandag getrek). - het altyd die goeie/positiewe dinge in ander mense raakgesien (en dit onder ander se aandag gebring). - het probeer om Hanna die positiewe/mooi/rede vir dankbaarheid in situasies te laat insien. - het in meer as net die oppervlakkige deel van die mens belanggestel. - was bereid om haar gemak prys te gee om Hanna se verjaarsdag te vier/by haar ouma te gaan kuier/in 'n eenvoudige huis te gaan vakansie hou. - het Hanna gehelp om Yann in 'n ander lig te sien. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

2.16	Dit laat my goed voel, want Margot ... • en haar kinders kon mekaar weer sien/herenig. • kon met Ditjie se geboorte help/kophou/beheer neem. • het vir Hanna gewys dat sy mooi/uniek/nie vaal is nie. • het Hanna aangemoedig om oor haarself te skryf en Fabienne te laat gaan. • het gesorg vir pret en plesier op die berg. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.17	Ek kan dit verstaan, want Yann ... • het Gavin glad nie geken nie. • was 'n baie privaat karakter/het nie oor persoonlike sake gepraat nie. • het ander mense op 'n afstand gehou. • het nie daarvan gehou dat die aandag op hom moes wees nie. • het probeer om Sharon te beïndruk en het nie in Gavin se opmerkings belanggestel nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.18	Margot ... • kon openlik met Gavin oor haar lewe/verhouding met haar kinders gesels. • het besef ander mense weet sy gee voor om iets/iemand te wees wat sy nie regtig is nie/kon leer om haarself te wees. • kon dinge oor haarself uit Gavin se kritiek leer. • het gevoel sy het waarde nadat Gavin vir haar gesê het sy is <i>fabulous</i>. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.19	• By Beyers het Hanna geleer dat hy nie baie geld gehad het nie, maar hy was goed vir Mana en die kinders. • Die tyd in die eenvoudige huis op die berg het Hanna geleer dat daar baie dinge is wat jy kan doen sonder om geld te gebruik. • By Gavin het Hanna geleer dat hy nie sy beroep/status/geld aan ander opgedring het nie. • By Sharon het sy geleer dat jy baie geld/duur motors/mooi klere mag hê en steeds die eenvoudige dinge in die lewe waardeer. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
2.20	• Die verskillende mense saam met wie Hanna die avonture op die berg beleef het, het vir haar die materiaal vir haar boek gegee. • Na haar avonture op die berg en die verskillende karakters wat deel was daarvan, het Hanna besluit om oor haar ware lewe en ware mense te skryf. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 3: MEEULANDERS – Esta Steyn

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1.1	Weskus	1
3.1.2	stiefbroer	1
3.1.3	twee	1
3.1.4	Matthys	1
3.2	C/aggressief	1
3.3.1	Elsabet	1
3.3.2	Fred het die ... • familie/Blanckenbergs 'n slegte naam gegee. • gemeenskap/mense iets gegee om oor te praat/skinder. • Blanckenbergs se beeld vernietig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.4	• Janka het op Meeuland agtergebly. • Janka sou elke maand vir ses/6 dae Salamanderbaai toe gaan. • Janka was by Jacob/Ryna/Jacob en Ryna. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.5.1	partydig vir	1
3.5.2	Hermanus is partydig, want ... • Schalk het sonder sy ma grootgeword. • Hermanus was nie betrokke tydens sy grootwordjare nie. • Hermanus het altyd gedink Fred is opreg en eerlik, nou beseef hy dat Skalla so was. • Hermanus het skuldgevoelens oor Skalla gehad. • niemand het ooit Schalk se goeie kwaliteite raakgesien nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.6	• Hermanus het geweet dat Fred en Skalla 'n slegte verhouding gehad het. • 'n Mens vergelyk nie jou (twee) kinders met mekaar nie. • Hermanus het geweet hoeveel moeilikheid Skalla al vir Fred veroorsaak het. • Hermanus het geweet dat Skalla al vir Fred gedreig het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.7	A/Fred baie ontsteld was oor Hermanus se woorde.	1

3.8	Ek voel jammer vir Fred, want ... • Fred verwys na en beklemtoon dáárdie aand, wat wys hoe een aand sy drome/lewe verander het. • as gevolg van iemand anders/Skalla het sy vrou pyn en leed ervaar. • Skalla het Fred se vrou in 'n rolstoel laat beland as gevolg van sy drinkery. • een aand se onverantwoordelikheid het veroorsaak dat Fred nooit weer gelukkig in sy huwelik was nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.9	Dit laat my goed voel, want Hermanus het ... • nog respek vir die huwelik gehad. • alles probeer om vir Fred te wys dat hy verkeerd is. • desperaat gevoel, want dit was die tweede keer dat een van sy seuns vir Jacob seermaak. • sy plig om morele waardes toe te pas, ernstig opgeneem. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.10	Elsabet ... • wou nooit daar wees nie. • het net met Jacob getrou om weg te kom van Fred af. • was eensaam/het die dorpslewe/winkels gemis. • het afgesny gevoel van alles en almal. • was moeg gesukkel sonder krane en krag/elektrisiteit. • was moeg daarvoor om nie self kos te kan koop nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.11	Ek kan dit verstaan, want ... • ouers moet vir hulle kinders sê as hulle die oorsaak van iemand se ongeluk/seer/pyn was. • as daar nie 'n derde party was nie, kon ek en my meisie/kêrel ons probleme uitsorteer het. • as daar nie 'n derde party was nie, het my ouers nie geskei nie. • my pa raak ook ontsteld as ek elke keer dieselfde verkeerde goed doen. • my pa respekteer ook/doen ook alles om ander mense se huwelik 'n kans te gee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.12	Elsabet het ... • alkohol misbruik/te veel gedrink. • Skalla die geleentheid gegee om haar te soen en wou hom nie stop nie. • weggevlug van Fred af/Meeuland toe probeer vlug. • in 'n bootongeluk op pad Meeuland toe gesterf. • nooit soos die vrou in die huis gevoel nie. • net teenstand van die kinders gekry. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
3.13	• Jacob het besef dat hy verlief is op Ryna. • Elsabet en Fred het getrou. • Ryna het vir Jacob van haar verlede vertel. • Skalla het die Meeulanders se Kersdag hartseer gemaak. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)	1 1 1 1

3.14	Ryna het gesê dat dit Skalla was wat haar man/Vincent en haar seun/Ronnie se dood veroorsaak het/die aand met die brand in hulle huis was/die tatoeëermerk gehad het wat sy van daardie aand kon onthou. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.15	Kinnie ... • is dood (met die baba se geboorte). • het hartseer en onseker tye beleef. • het met seer geheime rondgeloop. • het nie vir haar familie van die baba vertel nie. • het indirek bygedra tot Sheila se selfdood. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.16.1	C/het net hartseer en probleme vir ander gebring.	1
3.16.2	A/het 'n stabiele lewe verlaat om leuens en hartseer te beleef.	1
3.16.3	E/het die vrouens vir wie hy lief was, se lewens vernietig.	1
3.16.4	B/het nie die moed gehad om geheime en inligting te bespreek wat mense sou seermaak nie.	1
3.17.1	verkeerde dinge met en teenoor Kinnie gedoen het.	1
3.17.2	• Kinnie het swanger geraak. • Fred wou nie Kinnie se kind as syne aanvaar nie. • Fred het Kinnie afgedank. • Fred het vir Kinnie geld aangebied. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 3.17.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 3.17.2 te verdien.)	1
3.18.1	'n metafoor	1
3.18.2	• Dit verwys na die verlede/lank gelede. • Ryna onthou alles wat met Kinnie se kind gebeur het. • Dit verwys na 'n geheim wat diep weggebêre is/Elsabet se kind se geboorte. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.19	Ryna kon ... • 'n ma-figuur vir Janka en Daniel wees. • emosioneel gesond word. • liefde vind. • op Meeuland ver van Kaapstad haar talente uitleef. • mense ontmoet wat haar bygestaan het. • begrip hê vir Fred en sy foute. • lewenslesse by ander leer wat haar in haar eie lewe gehelp het. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

3.20	- Jacob was 'n Meeulander wat besef het hy het Jannerik, Ryna en Janka nodig. - Op Meeuland het die Meeulanders (Jacob, Jannerik en Ryna) iets goed van 'n slegte saak gemaak. - Almal (Jacob, Attie, Jannerik, Daniel en Ryna) wat op Meeuland kom bly het, het mekaar verstaan/bygestaan/gehelp. - Janka het die Meeulanders saamgebind, want almal moes help om haar te versorg. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 4: LIEN SE LANKSTAANSKOENE – Derick van der Walt

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1.1	Pretoria	1
4.1.2	Malie	1
4.1.3	(haar-)salon	1
4.1.4	pruik	1
4.2	- Haar pa is gestraf vir bedrog (omdat hy sy kliënte se geld gesteel het). - Haar pa is tronk toe gestuur/opgesluit. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.3	Norah se musiek het ... - Lien gehelp om die situasie tuis te hanteer. - haar van haar probleme laat vergeet. - Lien deur moeilike tye gehelp. - vir Lien hoop/antwoorde gegee. - Lien gekalmeer. - Lien laat voel dat die lirieke met haar praat/haar lewe verwoord. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.4	B/haarself nie versorg het nie en oud lyk.	1
4.5.1	daar is nie goeie versorging in die huis nie	1
4.5.2	Lien se ma het ... - nie kos gekoop/gekook nie. - die heertyd gedrink. - niks vir Lien en Braam gedoen nie/nie tyd saam met die kinders deurgebring nie. - haar van die gesin onttrek. - min kos in die yskas gehad. - eerder wyn as kos gekoop. - haar rol as moeder van die huis op Lien afgeskuif. - veroorzaak dat Lien werk moes soek om vir haar en Braam te sorg. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 4.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 4.5.2 te verdien.)	1

4.6	- Lien se ma het glad nie meer gespeel nie. - Lien se ma het nie meer die klavier gebruik nie. - As jy iets nie gebruik nie, is dit beter om dit te verkoop. - Lien het gevoel dat haar ma geld kon maak deur klavierlesse aan te bied. - Sy kon geld kry vir die klavier om sodoende die finansiële las by die huis te verlig. - Die klavier het 'n simbool geword van 'n gelukkige verlede wat nie meer bestaan nie. - Lien was kwaad omdat haar ma in niks meer belanggestel het nie. - Lien het gevoel haar ma gooi haar talente weg. - Lien was teleurgesteld in haar ma/ongelukkig met haar ma. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kandidaat kan fokus op die verkoop van die klavier of die gevoel daaroor.)</i>	1
4.7.1	partydig vir	1
4.7.2	- Lien het besef dat haar ma alles verloor het/deur baie uitdagings moes gaan. - Lien het gesien hoe swaar haar ma gekry het. - Lien kon die seerkry in haar ma sien. - Lien het probeer verduidelik dat haar ma nie altyd so was nie. - Lien het verstaan dat haar pa se dade skaamte/skuld by haar ma gebring het. - Emosionele probleme maak 'n mens oud. - Lien wou verduidelik dat musiek haar ma se enigste ontvlugting is. - Lien kon nog die mooi/goeie onthou. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.8	Ek voel jammer vir Lien, want .. - sy praat met haar ma oor musiek en noem dit kakofonie. - dit lyk of haar ma nie wil hoor wat sy sê nie. - Lien vra/smeek/pleit (asseblief dat haar ma vir haar iets moet speel). - sy gebruik die hiperbool/woorde "eeue gelede" - Lien probeer haar ma aanmoedig om haar ou self te wees. - sy het haar versoek aan haar ma herhaal. - sy het die verhouding tussen haar en haar ma probeer verbeter. - haar ma se aksies het meer innerlike konflik by haar veroorsaak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

4.9	Dit laat my goed voel, want Lien ... • het geweet hoe moeilik die situasie vir Braam was. • het geweet Braam sou niks van niemand vra nie. • as ouer suster behoort verantwoordelikheid te neem vir 'n jonger broer. • het die regte ding gedoen. • het Braam gehelp omdat daar niemand anders was om te help nie. • het sy behoeftes raakgesien. • het gewys dat sy baie lief was/omgegee het vir Braam. • het nie opgegee om Braam te help nie, al was dinge moeilik. • was onselfsugtig, het eerder in Braam se behoeftes voorsien. • het ingetree toe haar ma nie kon nie. • wou vir Braam teen vernedering beskerm. • het 'n goeie voorbeeld van hulp vir Braam gestel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.10	A/vrolike	1
4.11	Christien ... • het haar werk begin afskeep. • het van die werk af begin wegbly. • het gemaak asof sy siek was om nie werk toe te gaan nie. • het haar werk verloor. • was afgedank. • het dalk by die werk ook gedrink. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.12	• Tannie Bets het vir hulle kos gemaak/hulle versorg. • Tannie Bets het vir Lien 'n agtiende verjaarsdagpartytjie gehou. • Tannie Bets het vir Lien werk gereël. • Dirkie het vir Lien gehelp om vir Tibbey op te spoor. • Dirkie het vir haar tee gemaak as dit sleg met haar gegaan het/'n vertroueling geword/'n geleentheid huis toe gegee, na werk/'n geleentheid hospitaal toe gegee vir besoektyd. • Wouter het haar gehelp om haar ma wat dronk skool toe gekom het, by die huis te kry. • Gerhard het haar ma kliniek toe laat gaan. • Gerhard het gehelp dat Lien skool suksesvol kon klaarmaak/se kerk het finansieel gehelp. • Miemie het haar 'n geleentheid huis toe gegee. • Hein het Lien met Tibbey se karretjie/blyplek gehelp. • Hein het Lien gehelp om Tibbey en sy karretjie huis toe te vat. • Roos het haar raad oor haar skoene gegee en dit het gewerk. • Dirkie en Donovan het twee keer vir haar werk gegee. • Juffrou Breytenbach het Lien haar passie vir drama laat ontdek. • Lien het geleer dat sy ander kan vertrou/positief oor mense kan voel. • Lien het besef dat daar mense is wat vir haar omgee. • Dit het Lien selfvertroue en dapperheid geleer. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

4.13	- Wouter en Lien het vriende geword. - Roos het Lien gehelp om vir haar bedel op straat voor te berei. - Sally het Lien verras met haar optrede in die badkamer. - Miemie het Lien na haar huis toe genooi. <i>(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
4.14.1	'n metafoor	1
4.14.2	- Vir Lien was die verhoog 'n veilige plek/haar gemakssone. - Lien het die toneelspel/verhoog baie geniet. - Lien het die rol as <i>Weird Maria</i> geniet. - Lien was gelukkig op die verhoog. - Lien kon hier van haar probleme ontvlug. - Die plek waar sy haar passie kon uitleef. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.15	Lien het ... - vriende gemaak. - kon saam met Hein kuier/Hein beter leer ken. - haar ware passie in drama ontdek. - saam met die ander kinders partytjie gaan hou. - gewet sy kon nou net op haar matriekjaar fokus. - deel van die skool gevoel/meer positief oor die skool gevoel. - nuwe hoop gekry om haar drome te volg. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
4.16.1	Lien verwys na haar ma wat uit die kliniek gekom het. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.16.2	Lien het ... - nie gewet dat haar ma uit die kliniek was nie. - daarmee gewys dat sy en haar ma nog nie op 'n goeie plek was nie. - nie eers gewet dat haar ma daar sou wees nie. - met die retoriese vrae gewys dat sy nog twyfel aan haar ma se gesondwees. - met skok/verbasing besef dat die tyd vinnig verbygegaan het. - emosionele wroeging ervaar toe sy haar ma gesien het. - skuldig gevoel dat sy nie op hoogte was met haar ma se vordering/rehabilitasie nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.17	- Lien het besluit om drama te gaan studeer. - Lien het al lankal vir haar pa gesê dat sy nie meer 'n prokureur wou wees nie. - Lien het in die naspel 'n T-hemp gedra wat sê "...uks drama". <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.18.1	C/het self depressief geraak na die ongeluk.	1
4.18.2	D/het gehelp toe niemand anders wou help nie.	1
4.18.3	A/het toe die krieketspan geborg.	1

4.18.4	B/wat haar die kans gegee het om op haar skoolwerk te fokus.	1
4.19	Ek kan dit verstaan, want ... • as ek so lanklaas voor mense gespeel het, sou ek ook bang gewees het. • ek sou ook bang gewees het (vir die ander mense se reaksie). • ek sou nie geweet het hoe my kinders sou voel nie. • as ek nou net uit die kliniek gekom het, sou ek ook eers moed moes bymekaarskraap. • ek sou wonder of ek nog kon speel. • sy het min selfvertroue gehad. • dit is moeilik om voor vreemdelinge te speel. • ek moet eers my emosies onder beheer kry. • onsekerheid het my talent aanvanklik oorheers. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.20	• Lien het besef dat alles nie altyd is soos jy dit sien nie. • Lien moes leer om mense (soos Roos, Johnny, Tibbey en Sally) te aanvaar/probeer verstaan. • Lien het empatie met mense aangeleer, want mense het dit vir haar ook gegee. • Lien moes leer om haar pa vir sy foute te vergewe. • Lien het begin verstaan wie haar ma regtig was. • Sy het begin verstaan hoekom Braam opgetree het soos wat hy het. • Miemie se huislike omstandighede het haar laat besef dat almal probleme het, (al het hulle baie geld). • Lien moes besef dat daar nie 'n kitsoplossing vir haar probleem is nie en sy moet geduldig wees. • 'n Mens kan nie ander oordeel as jy nie hulle omstandighede ken nie. • Lien het haar bedelaarsvriende na die vertoning genooi. • Lien het besef dat almal probleme op hulle eie manier verwerk. • 'n Persoon se innerlike/menswees dra meer waarde as geld. • Lien het besef dat almal nie net sleg in hulle het nie. • Lien het besef dat almal net mense is, ongeag omstandighede en klas. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

	TOTAAL AFDELING A:	35
--	---------------------------	-----------

AFDELING B: DRAMA**VRAAG 5: POPPIE, DIE DRAMA – Elsa Joubert en Sandra Kotzé**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1.1	munisipaliteit	1
5.1.2	Nyanga	1
5.1.3	jaar	1
5.1.4	(slaap-/bly-)plek	1
5.2	• Poppie moes gaan werk om vir haar mense te sorg. • Katie moes Poppie se kinders oppas sodat Poppie kon gaan werk. • Poppie moes dit vir Mama gedoen het toe sy gewerk het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.3	Stone het ... • werk (as boilermaker by die fabriek) gekry. • vir Poppie daar ontmoet. • sy eie huis daar gehad. • daar met 'n gesin begin. • daar Afrikaans leer praat. • geld gespaar/Poppie met vakansie Herschel toe gevat. • 'n erf gekry om 'n huis te kon bou. • daar met Poppie getrou. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
5.4	• Hy moes by sy vorige werk bedank. • Stone het sy werkspermit gekry. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.5	D/ongeduldig	1
5.6.1	diskriminasie	1
5.6.2	• Die drama is gebaseer op die geskiedenis van Suid-Afrika waar apartheidswetgewing swart mense gedwing het om pasboekies te dra./werklike gebeure waarin mense sonder 'n pas gearresteer, mishandel en hul basiese regte weggevat is. • Dit wys hoe rassisme deur wetgewing en die polisie se optrede teen mense soos Poppie en Stone toegepas is. • Dit weerspieël die werklikhede van apartheid, waar swart mense aan onregverdige wette onderwerp was. • Die emosionele en fisiese swaarkry van die karakters en die slagoffers van die paswette word verwoord. • Dit toon hoe diskriminasie nie net deur individue uitgevoer is nie, maar deur die hele regering se wette en strukture. • Dit is die tydruimte waarin hierdie drama afspeel. • Dit was hoe die lewe/Poppie se lewe in daardie tyd was. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

5.7	Hoedjie se raad het Poppie gehelp, want sy ... • kon die pasbeampte sien. • is deur die pasbeampte gehelp. • het 'n pas vir drie maande gekry. • sou kon teruggaan vir 'n extention. • kon Lambertsbaai verlaat en 'n mens van die Kaap word. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.8	Ek kan dit verstaan, want ... • dit is belangrik om jou eie plek te hê. • familie moet mekaar help. • dit bring hoop vir families om 'n beter toekoms te hê. • families werk saam om familieleden te help. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.9	Ek kry vir Stone jammer, want ... • Stone was bereid om enige werk te doen/sy eie gesondheid skade te doen om vir sy gesin te sorg. • Stone sou enigiets doen om naby aan Poppie en sy kinders te wees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.10.1	C/het nie 'n keuse gehad as jy naby jou gesin wou bly nie.	1
5.10.2	A/het kritiek gehad vir ander se werksomstandighede.	1
5.10.3	E/moes die polisie steeds twaalfuur in die nag in haar huis toelaat.	1
5.10.4	B/moes wegtrek om 'n huis in Mdantsane te kry.	1
5.11	• Stone het gesterf. • Poppie se kinders het in die Ciskei gaan bly. • 'n Dwaalklip het Vukile se dood veroorsaak. • Jakkie moes vlug om van die polisie af weg te kom. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)	1 1 1 1
5.12.1	• Die strikes/stakings • Die onluste/riots/opstande (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.12.2	Dit beteken dat ... • hierdie opstand nie gaan ophou totdat die probleem rakende die regeringstelsel opgelos is nie. • dit 'n moeilike opstand gaan wees en baie mense gaan seerkry. • dinge nie sommer oornag sal verander nie. • die wette en stelsel wat mense onderdruk nog vir lank beveg sal word. • hierdie onreg nie net sy geslag raak nie, maar dit sal ook volgende geslagte affekteer. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

5.13.1	metafoor	1
5.13.2	Dit beteken dat ... • die skoolinsident tot al hierdie ander probleme gelei het. • die besluit rakende Afrikaans education net die vonk was wat die groot vuur laat ontvlam het. • dit die insident was wat die onluste van 1976 laat begin het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.14.1	die een wat moeilikheid vir die gesin gaan bring	1
5.14.2	Mama ... • het gevrees dat Jakkie as leier van die Comrades in direkte gevaar was. • het gevrees dat Jakkie gearresteer of beseer kan word. • het 'n sterk moederlike drang gehad om hom te beskerm. • het besef sy kon hom nie keer om sy eie pad te kies nie. • het verstaan hoekom Jakkie teen ongeregtheid geveg het. • het geweet dat haar gesin en ander geliefdes ook hierdeur geraak gaan word. • het geweet dat Jakkie se betrokkenheid hom moontlik 'n teiken van die owerhede gemaak het. • was bekommerd dat sy keuse om die Comrades te lei, hom van sy familie kon vervreem en dalk tot sy ondergang kon lei. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 5.14.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 5.14.2 te verdien.)</i>	1
5.15	• Hulle het die sjebeen-huise afgebrand. • Hulle het hoendervere in mans wat gedrink het se kele gedruk om die drank op te bring. • Hulle het Plank in die hoenderhok gegooi en hom geslaan. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.16	B/al sy geld by die sjebeens opgedrink het	1
5.17	• Mama is gearresteer. • Mama is daarvan verdink dat sy Jakkie gehelp het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.18	Dit laat my goed voel, want die kinders het ... • opgestaan vir wat reg is. • probeer om sosiale omstandighede te verbeter. • probeer om die grootmense te help om op te hou drink. • saamgestaan teen dwelmmisbruik. • probeer om gesinne te help waar ouers geld wat nodig was, uitgedrink het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.19	• Poppie kon altyd op haar familie staatmaak/'n band met haar familie hê. • Poppie se familie het haar altyd ondersteun. • Haar familie het haar met haar kinders gehelp.	2

	• Poppie het deur hulle haar identiteit/waarde/pad vorentoe leer ken. • Poppie se skoonouers het haar kinders veilig gehou. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	
5.20	• As ma het Poppie haar kinders probeer versorg ten spyte van swaarkry, armoede en die apartheidsisteem. • Die titel is die hoofkarakter se naam en sy word die simbool van liefde en opoffering vir haar gesin en familie. • Die inhoud handel oor Poppie se lewe as ma/fokus op haar familie en moederskap. • Ma-wees definieer Poppie. • In die drama word Poppie se identiteit as moeder een van die belangrikste aspekte van haar karakter. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 6: PALJAS – Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1.1	ploegbaas/stasiemeester	1
6.1.2	Katrien	1
6.1.3	Oudtshoorn	1
6.1.4	môre/oggend/dag	1
6.2	Die gebrul van 'n leeu (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
6.3	• Hulle kon nie glo dat daar 'n goederetrein vol dierehokke op sy stasie staan nie. • Hulle het nie vir Hendrik geglo nie. • Hulle het gedink hy is mal. • Hulle het ook nie geweet van die trein wat daar gestop het nie. • Hulle weet ook dis 'n stasie waar treine nie eintlik stop nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
6.4	C/aggressief	1
6.5.1	onseker oor wat hy moes doen	1
6.5.2	• Barnie het messe na sy kant toe gegooi. • Sambo was fris. • Die sirkusmanne kon hom dalk seermaak. • Hendrik het nie antwoorde oor die trein gehad nie. • Hendrik het nie vreemde mense soos hierdie en hulle gedrag geken/verstaan nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 6.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 6.5.2 te verdien.)	1

6.6.1	vergelyking	1
6.6.2	- Barnie het die mes vinnig/blitsvinnig gegooi. - Die mes is so vinnig gegooi dat jy dit nie verwag het nie. - Die mes het so vinnig/onverwags soos 'n weerligstraal verbygevlieg. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.7	Die trein het vir Manuel/die nar/die persoon gebring wat die gesin heelgemaak het/wie se paljas gewerk het. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde. Voorbeelde van hoe Manuel individue gehelp het, kan gegee word.)</i>	1
6.8	Ek kan dit verstaan, want ... - mense gebruik soms slegte woorde/kru taal as hulle kwaad/onder druk is. - ek sal ook so reageer as ander mense so met my praat. - ek het al baie gehoor hoe mense in my gemeenskap lelike woorde gebruik (om hulle frustrasies uit te druk). <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.9	Hendrik ... - het die spoorwegeiendom ten alle koste beskerm. - was woedend toe hy Solly op die trok sien. - het eienaarskap van die spoorwegeiendom geneem/woorde soos "my stasie" en "my spoor" gebruik. - het nie gehuiwer om die oortreders aan te spreek/te konfronteer nie. - het moeite gedoen om uit te vind wat aangaan. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.10.1	B/het aanhoudend probeer om Emma in 'n vaste verhouding te kry.	1
6.10.2	D/het hom glad nie aan die ander kinders se geterg gesteur nie.	1
6.10.3	E/het die stasie se mense ongelukkig gemaak.	1
6.10.4	A/het anders opgetree toe hy seergekry het.	1
6.11	- Willem het weggeraak. - Die polisie het die vreemde goed in die skuur gekry. - Frans het vir die dorpsmense gesê die stories oor die McDonalds is vals. - Die dominee het die McDonalds besoek om oor hulle lewens te praat. <i>(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
6.12.1	- Die dorpsmense wat op die werf kom skiet het/met gewere opgedaag het - Jan Mol en sy trawante - Die (dorps)mense wat jag gemaak het op Manuel <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

6.12.2	- Hendrik was ontsteld omdat hulle so met hom gepraat het/op hulle geskiet het/skote afgevuur het. - Hendrik was omgekrap oor alles wat gebeur het. - Hulle vermetelheid om hom op sy eie werf te dreig, het hom kwaad gemaak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.13	A/ontsteld	1

6.14.1	bevooroordeeld is teenoor	1
6.14.2	- Toe die polisiemanne die skuur sien, het hulle gedink die McDonalds is besig met duiwelsaanbidding. - Die polisiemanne het gesê die familie is van lotjie getik/mal. - Hulle het die McDonalds nooit kans gegee om hulle saak te stel nie. - Die polisie het die dorpsmense se stories geglo. - Die polisie het Hendrik skepties/wantrouig aangekyk. - Die sersant het die vorige keer al genoem dat hy dink hulle was besig met duiwelskuns. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.15	- Die dominee was geskok/geïrriteerd (om die nar in die kerk te sien). - Die dominee het die nar uit die kerk laat verwyder/weggejaag. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.16	- Katrien het sy (narre)pak reggemaak. - Hendrik het die sak se hingsel reggemaak. - Hulle het sy wonde versorg/die skrapnel verwyder. - Willem het hom uit sy depressie gehelp/laat lag. - Emma se klavierspel het hom beter laat voel. - Emma het Manuel se narreklere gewas. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
6.17	Willem het ... - weer begin praat. - geleer om toertjies te doen. - geleer dat lag beter is as huil. - selfvertroue gekry. - aan die einde Manuel se konsertina gekry. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.18	Dit laat my goed voel, want Hendrik het ... - sy gesin aangemoedig om net hulleself te wees. - gesê hulle moet in hulleself glo. - nie soos gewoonlik op sy gesin geskree nie. - elke lid van die gesin as 'n individu gesien. - erken dat sy gesin nie perfek is nie. - Willem se opinie gevra. - geleer om 'n beter man/pa vir sy vrou/kinders te wees. - hier met selfvertroue gepraat. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kandidaat kan die goed voel ook vanuit eie perspektief noem.)</i>	1

6.19	Hendrik het besef dat ... • hy nie so jaloers op Katrien/Frans hoof te wees nie. • hy na sy gesin se opinies behoort te luister. • kommunikasie in die gesin belangrik is. • hy Emma nie moes druk om vroeg te trou/'n man in haar lewe te hê nie/moes toelaat om haar eie keuses te maak. • hy mense se verskoning moet aanvaar wanneer hulle iets verkeerd gedoen het. • dit nie verkeerd is om anders te wees nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
6.20	Manuel het sy paljas gebruik om individue/mense se verhoudings met mekaar/die verskillende verhoudings te herstel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Voorbeelde van die verskillende verhoudings/veranderinge by individue kan genoem word.)	1
		[35]

VRAAG 7: FIELA SE KIND, DIE DRAMA – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1.1	Wolwekraal	1
7.1.2	volstruise	1
7.1.3	Rossinski	1
7.1.4	Bybel/Grootboek	1
7.2	Hulle het belowe dat hulle Benjamin (na 'n paar dae) (Saterdag) sal terugbring/mooi na Benjamin sal kyk.	1
7.3.1	Na ... • die twee sensusmanne • Lange en Dikke • die twee mans wat die mense kom tel het/Benjamin kom haal het/weggevat het. • twee mans van die Goewerment. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
7.3.2	• Hierdie twee mans het die Komoeties se vrede weggeneem/die gesin uitmekaar geskeur/probleme vir hulle veroorsaak toe hulle Benjamin weggeneem het. • Die Komoeties het in vrede met mekaar en ander mense geleef, totdat die sensusmanne daar opgedaag het/Benjamin weggevat het. • Hierdie twee mans het die vrede in Fiela se gesin/Benjamin se lewe versteur. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
7.4.1	'n vergelyking	1

7.4.2	• Fiela moes nou/in hierdie situasie die minste wees. • Fiela moes nou nederig bly/mooi praat om gehelp te word. • Fiela moes wys dat sy daar is omdat sy hulp nodig gehad het. • Fiela het geweet sy mag nie die magistraat kwaad maak nie. • Fiela het verleë gestaan voor die mag van die magistraat. • Fiela het vir haarself gesê dat sy kalm moes bly. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.5	• Die skoonmaker het ... ○ aandag aan haar gegee/haar nie net geïgnoreer/weggestuur nie. ○ darem vir haar inligting gegee. ○ met haar gepraat in 'n taal (Afrikaans/Hollands) wat sy verstaan. ○ haar gehelp om meer van die magistraat uit te vind. • Die skoonmaker was 'n bruin man soos Fiela. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.6	• Niemand wou haar regtig help nie. • Niemand het verstaan waarom sy die magistraat so dringend wou sien nie. • Sy wou uitvind waar haar kind was/het haar kind gesoek. • Hulle het nie besef hoe moeilik dit vir haar was om by die hof uit te kom nie. • (Sy het net gepleit om die magistraat te sien, maar) niemand luister regtig na haar nie. • Hulle het dit moeiliker gemaak deur Engels te praat. • Sy was ernstig omtrent hierdie saak, maar hulle het haar tyd gemors. • Hulle almal het gesê hoe besig die magistraat was. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.7	Dit laat my goed voel, want ... • dit het gewys hoe belangrik Benjamin/die saak vir haar was. • sy het alles in haar vermoë gedoen om Benjamin terug te kry. • geen moeite was vir haar te veel om haar bes vir Benjamin te doen nie. • dit is wat 'n ma wat omgee, sal doen. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.8	D/verligting	1
7.9	Die kinders het ... • by Fiela van die Bybel geleer. • skool toe gegaan/somme gemaak/leer lees. • geleer van diere en die plaas. • het mekaar gehelp. • geleer om te deel. • soos kinders gespeel/geleef. • van liefde/omgee/goeie maniere/sin vir verantwoordelikheid/respek/dissipline geleer.	2

	• 'n goeie ma/pa gehad. • geleer om hulle deel te doen/nie lui te wees nie. • goeie kos gekry/geëet wat op die plaas gekweek is. • nie mishandeling/swaar werk beleef nie. • in 'n huis gewoon wat nie hulle gesondheid belemmer het nie. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	
7.10	• Die konstabel het saam met die skoonmaker teruggekom. • Die magistraat het net 'n boodskap gestuur dat die saak afgehandel is. • Die magistraat het nie self gekom nie/met Fiela gepraat nie/was (altyd) besig op die bank. • Die skoonmaker het net gesê dat die magistraat besig is. • "Die magistraat is besig, antie." <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.11	• Fiela kon die grond wat sy vir Benjamin gekoop het, vir hom gee. • Fiela kon weer net Benjamin se ma wees/vir hom goeie raad gee. • Nina kon nou deel wees van Fiela-hulle se lewens. • Fiela kon weet dat sy die hele tyd reg was deur te glo dat Benjamin nie Lukas van Rooyen was nie. • Fiela kon weer vir Benjamin haar liefde wys soos in die verlede (en hom versorg). <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
7.12	• 'n Kind het in Kom-se-Bos weggeraak. • Fiela het 'n klein seuntjie voor haar deur gekry. • Fiela wou vir Petrus Zondagh van die kind vertel, maar hy was by die see. • Fiela het twee keer na die veldkornet gaan soek, maar hy was elke keer weg. <i>(Kandidaat kry 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
7.13	D/gedink het sy besluit oor Fiela se grootmaakkind is die regte besluit.	1
7.14	Fiela het ... • reguit gesê hulle moet die saak van vooraf bespreek. • gevra hoe die magistraat kon dink dat die klein kind alleen oor die berge kon stap. • gevra of die magistraat al self agter die bos en oor die berge was om te weet hoe dit lyk. • gevra hoe seker hy was dat die bosvrou nie per geluk reg geraai het oor die kind nie. • baie vrae gevra. • gevoel dat die Bosvrou moes kom sê watter klere die kind aangehad het die dag toe hy weggeraak het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

7.15.1	hy baie bang moes wees	1
7.15.2	• Fiela het al sy vrae gehoor voordat Benjamin weggeneem is/gesien hoe bang hy voor die tyd was. • Benjamin het net die Komoeties/Fiela as ma geken. • Benjamin het baie beskermend grootgeword. • Fiela het hom belowe dat hy sou terugkom en nou weet sy nie eers waar haar kind was nie. • Die kind het net die plaaslewe geken. • Hy was tussen wildvreemde mense/omstandighede wat hy glad nie geken het nie. • Hy was tussen mense wat nie goed geleef het nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 7.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 7.15.2 te verdien.)</i>	1
7.16.1	partydig	1
7.16.2	• Die wet was dat 'n wit kind nie by bruinmense kon grootword nie. • Die kind was wit en Fiela was bruin. • Die bosvrou was wit. • Die bosvrou/wit vrou het dadelik die kind as hare uitgeken. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.17.1	D/het hom meer beskerm as die ander.	1
7.17.2	A/kon sien dat Benjamin nie iemand was vir agterloop nie.	1
7.17.3	E/wou nie weer deel word van die lewe van houtkappers nie.	1
7.17.4	B/het opgestaan teen die mishandeling van die seun.	1
7.18	• Die bosvrou moes ... ○ erken dat hy nie haar kind was nie. ○ erken dat sy gelieg het. ○ erken dat sy die verkeerde kind gekies het. ○ erken dat sy voorgesê was. ○ die waarheid gepraat het. • Lukas ... ○ het sy identiteit gevind (nadat hy nie geweet het wie hy was nie). ○ het uitgevind dat die bosvrou gelieg het/die feite gekry. ○ het geweet dat hy Benjamin Komoetie was. ○ kon sy identiteit kies/kies om na Fiela-hulle toe terug te gaan. ○ kon sy liefde aan Nina verklaar. ○ kon kies om Fiela se kind te wees. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

7.19	Ek kan hiermee identifiseer, want ... • dit is wat die Bybel ons leer. • 'n kind mag nie verkeerd behandel word nie. • 'n kind vertrou grootmense/die wet/die reg. • 'n mens moet baie versigtig wees om 'n kind seer te maak. • kinders kry maklik seer/verstaan nie onreg nie. • kinders is afhanklik/weerloos. • is deur God gegee om beskerm te word. • daar is 'n onreg teen Benjamin gedoen. • hy is van die enigste ma/familie wat hy geken het, weggevat. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
7.20	• Die titel pas by hierdie tema, want Lukas kon ... ○ wees wie hy wou wees. ○ Nina liefhê. ○ weer die Komoeties in sy lewe hê. ○ sy passie vir die see uitleef. ○ finaal afskeid neem van die Bos/die mishandeling in die Bos. ○ by Fiela se planne vir sy toekoms inval. • Fiela het haar kind teruggekry. • Fiela het nooit opgegee op Benjamin nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING B:	35

AFDELING C: KORTVERHALE**VRAAG 8: SPIEËLBEELDE****8.1 "TWO-STEP IN DIE MOEDERSTAD" – Mioné du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.1 (a)	spieël	1
8.1.1 (b)	(kitaar-)snare	1
8.1.1 (c)	liefdes	1
8.1.1 (d)	<i>Shakespeare</i>	1
8.1.2	Jazz-(musiek)/outydse musiek	1
8.1.3	• Dit het gereën./Die weer was nie lekker nie. • Sy kon sien hulle is arm. • Die vrou se skoene was uitgetrap. • Die vrou se gesig was maer. • Die man se baadjie was toiingrig. • Die man was sonder tande. • Dit het gelyk asof hulle baie het om oor te kla. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.1.4 (a)	daar is 'n hartseer waaroor hulle nie kon praat nie.	1
8.1.4 (b)	Die ryk paartjie ... • se gesigte was hartseer. • het vreugde in niks gevind nie. • het desperaat probeer om mekaar te ondersteun. • kon nie met mekaar praat oor wat hulle seer veroorsaak het nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 8.1.4(a) moet reg wees om die punt by VRAAG 8.1.4(b) te verdien.)</i>	1
8.1.5	B/verbaasd	1
8.1.6	Die arm paartjie kon ... • aan die ryk paartjie sien dat iets nie reg is nie. • die hartseer/vreemdheid in hulle gesigte/liggaamshouding sien. • sien dat hulle nie gelukkig is nie. • ander se swaarkry raaksien omdat hulle self probleme gehad het. • sien dat die mooi klere en ander duur goed hulle nie gelukkig gemaak het nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

8.1.7	• Hulle was alleen daar/nie saam met ander mense nie. • Hulle het saam aan die bottel drank gedrink. • Hulle het hulle gedagtes met mekaar gedeel. • Hulle het met mekaar gesels. • Hulle het die seer oor hulle eie kinders teenoor mekaar erken. • Hulle was tevrede met hulle omstandighede/het nie gewens om soos die ryk mense te wees nie. • Hulle het tot daar gedans en sou weer terugdans stasie toe ook. • Hulle het nie die plek besoedel nie/die leë bottel in die vullishouer gegooi. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
8.1.8	• Hulle het net mekaar gehad. • Hy het geweet dat sy ook swaarkry oor hulle kinders. • Hulle het mekaar op alle maniere ondersteun. • Hy het geweet sy maak staat op hom. • Hy het selfs die bottel weggegooi en haar dit nie laat doen nie. • Die gebaar van haar hand vat dui op samehorigheid/liefde tussen hulle. • Hulle was 'n paartjie/het saam gesing/saam gedans/dinge saam gedoen. • (Hy weet hulle het gedrink en) was nie meer vas op hulle voete nie. • Hy was besorg oor sy vrou. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.1.9	• Niks was meer lekker vir hulle nie. • Geld en luukse dinge beteken vir hulle niks meer nie, • Bekende plekke waar hulle gelukkig was, het hulle nie meer gelukkig gemaak nie. • Of hulle praat of stilbly oor hulle hartseer maak nie saak nie, die seer bly. • Die feit dat hulle groot hartseer ervaar en niks die pyn verlig nie, word dikwels genoem. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.1.10 (a)	D/in die kortverhaal lees ons van hartseer en belangeloosheid.	1
8.1.10 (b)	E/hulle het nogtans hulle tyd saam geniet.	1
8.1.10 (c)	A/nou maak die item wat nou drie keer soveel werd is, nie meer saak nie.	1
8.1.10 (d)	B/besluit om te sing en te dans.	1

8.2 "KRINGLOOP" – Ruto Vambo

8.2.1	- Wetenskaplikes was opgewonde oor Gideon wat hulle beroep weer bekend gemaak het. - Daar het chaos op die rooi planeet geheers. - Daar is 'n plan beraam om kerntoetse uit die ruimte te doen. - Die duisternis het oor die aarde uitgesak. <i>(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
8.2.2	C/skielik baie gewild was in die media.	1
8.2.3 (a)	'n metafoor	1
8.2.3 (b)	- Gideon word as bleek en oninteressant beskryf. - Gideon dra 'n bril met baie sterk lense. - Gideon se bril is baie groot. - Sy glase van sy bril lyk soos die boom van 'n bottel. - Die glase van sy bril is so groot soos die onderkant van 'n bottel. - Gideon kon nie goed sien nie/sy oë was swak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.4 (a)	bevooroordeeld teenoor	1
8.2.4. (b)	Die spreker was bevooroordeeld op grond van ... - die werk wat hy gedoen het omdat die spreker wetenskaplikes so sien. - hoe hy klein en vreemd gelyk het. - die hoeveelheid lees en navorsing wat Gideon gedoen het. - die feit dat hy nie gehou het van wetenskaplikes/wat wetenskaplikes doen of hoe hulle optree nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.5	Dit laat my goed voel, want ... - kernontploffings vernietig mense/menseleuens/lande/die ekonomie/die aarde/natuur. - kernontploffings bring hongersnood/armoede/ellende. - dit vat die mag weg van mense wat groot verwoesting wil saai. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.6 (a)	- Na wetenskaplikes/ander wetenskaplikes - Na twee van die grootste wetenskaplikes/slimstes/bekendstes (van alle tye) <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.6 (b)	- Gideon word ook as 'n groot wetenskaplike gereken. - Hy word in dieselfde asem as die ander twee genoem/met hulle vergelyk. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.7	- Daar was 'n atmosferiese uitbranding. 'n Stortreën het uitgesak. - Al die kragentrales is weggespoel. - Alles het voor die mense opgeroes. - Alles het inmekaargeval. - Die visse het gevrek en begin stink. - Daar het gate in huise ontstaan.	2

	• Motors het uitmekaar geval. • Kos het verrot. • Hongersnood het uitgebreek. • Peste het begin. • Daar was paniek. • Duisternis het toegesak. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	
8.2.8	• Hulle het bestralingsiekte gekry. • Hulle is dood. • Hulle het bewys dat daar 'n aanval van Aarde op hulle planeet was. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.9	• Hier is 'n derdepersoonsverteller/eksterne verteller aan die woord. • Die verteller is alwetend/vertel van al die gebeure. • Die woorde "hy", "sy" of "hulle" word gebruik. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.10	• Gideon het iets begin wat hy nie kon keer of beheer nie. • Die kringloop van verkeerde besluite het die aarde in die Donker Eeue laat terugsak. • Gideon se wetenskaplike besluit het die kringloop voltooi en mens en dier vernietig. • Miljoene mense het alles verloor as gevolg van wetenskaplike eer. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING C:	35

AFDELING D: GEDIGTE**VRAAG 9: VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL****9.1 "DANS VAN DIE REËN" – Eugène N Marais**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.1 (a)	bruilof	1
9.1.1 (b)	wyd	1
9.1.1 (c)	sing	1
9.1.1 (d)	karos	1
9.1.2	Die subtitel ... • gee agtergrondinligting/ekstra inligting. • plaas die gedig in konteks. • gee inligting oor die plek waar die reën is. • verduidelik dat die gedig 'n lied/liries is/iets met musiek te doen het. • noem dat Jan Konterdans die lied geskryf het. • verwys na 'n spesifieke musiekinstrument. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.1.3	• "Eers oor die bergtop loer sy skelm," • "En van ver af wink sy met die een hand;" • "haar armbande blink en haar krale skitter;" (Haal EEN versreël aan. Enige EEN)	1
9.1.4	"wink"	1
9.1.5	• Die reën ... ○ lag (saggies). ○ wink (met die een hand). ○ roep (saggies). ○ vertel (die winde van die dans). ○ het hande. • Sy dra armbande en krale. (Enige TWEE)	2
9.1.6	A/vrolike	1
9.1.7	• (Na die)(Groot) Woestyn • (Na die) werf (Enige EEN)	1
9.1.8	• "die sleep van haar voete" • "fyn spore op die sand" (VYF opeenvolgende woorde. Enige EEN)	1
9.1.9	• Herhaling/repetisie • Die uitroeptekens/! • Die direkte woorde/aanhalingstekens/" " • Inkeping/wit spasie beklemtoon die woorde • Die gebruik van hoofletters (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

9.1.10	• Die winde word uitgenooi om deel te wees van die fees.	1
	• Die diere sien die eerste reëndruppels op die grond.	1
	• Die donderweer raak harder.	1
	• Dit reën oor 'n groot gebied. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is)	1

9.2 "DIE HARDLOPER" – Ernst van Heerden

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.1	kruisrym	1
9.2.2	- Hy was gemotiveerd/voorbereid om te wen./Sy hart was wild/suiwer. - Hy het sterk begin hardloop/goed begin. - Hy het vinnig gehardloop. - Hy was fiks/selfversekerd/het hard geoef. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde. Eie sinne, geen aanhalings)	2
9.2.3	- Die gedig bestaan uit vyf kwatryne. - Die gedig bestaan uit vyf strofes van vier versreëls elk. 'n Koeplet bestaan uit twee reëls per strofes (en hier is vier reëls per strofe). (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.4 (a)	geniet	1
9.2.4 (b)	"die vreug van spierkrag" (VIER opeenvolgende woorde. Die antwoord op VRAAG 9.2.4(a) moet reg wees om die punt by VRAAG 9.2.4(b) te verdien.)	1
9.2.5	- Die woord "toe" - Die dubbelpunt/: (Noem TWEE.)	2
9.2.6 (a)	- Die hardloper glo dat hy steeds die ander vinnigste hardlopers sou kon wen. - Die hardloper was nie bang vir die ander vinnige atlete/die vreemde spanmaat wat hy nie ken nie, hy het in homself geglo. - Die hardloper het geglo dat hy gaan wen. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.6 (b)	- Die hardloper besef/glo dat 'n ander makker/die dood/iemand/die teenstander later sal wen. - Die hardloper glo nie meer so baie in sy eie krag nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.7	- Die retoriese vraag - Die herhalende woord "wie" - Die spreker se twyfel oor die onbekende - Die onbekende makker wat uiteindelik sou wen, word uitgehef. - Die hele kwatryn is die vraag. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

9.2.8	• "(die loop) gewen" • "(eendag) eerste (wees)" (Enige EEN)	1
9.2.9 (a)	D/metafoor	1
9.2.9 (b)	C/ironie	1
9.2.9 (c)	A/inversie	1
9.2.10	• Die hardloper weet nie wanneer die dood gaan kom nie. • Die hardloper ken nie die toekoms nie/weet nie wanneer dit die einde sal wees nie. • Die hardloper weet nie wanneer die onbekende makker hom gaan wen nie. • Die hardloper kan beserings opdoen/siek raak/ouer raak. • Die hardloper weet iemand het hom ingehaal. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.11	• My lewe is ook 'n wedloop./Ek hardloop ook die wedloop van die lewe. • Ek mag dalk ook sekere dinge in die lewe wen, maar eendag sal iemand anders my plek vat. • Ek kan nie vir ewig wen nie. • Die dood sal my ook inhaal./Ek is ook verganklik. • Ek moet/wil ook voluit lewe terwyl ek kan, voordat die dood my inhaal. • Ek hardloop ook teen tyd. • Gesondheid en siekte kan my ook daarvan weerhou om my ideale te bereik. • Ek is ook bang vir die dood. • Ek is ook onseker oor die lewe/dinge/toekoms/die dood. • Ek poog om die beste te wees in dit wat ek doen. • Ek wonder ook of daar iemand is wat beter in die sport kan wees as ek. • Daar sal altyd iemand beter/kompetisie wees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING D:	35
	GROOTTOTAAL:	70